

מלבדו".

. . . ענין זה מודגש במיוחד בתינוקות של בית רבן דדורנו זה – שנקראים (בהסכמת גדולי ישראל) בשם "צבאות השם":

השם "צבאות השם" מורה – שהילדים מסורים ובטלים לגמרי להקב"ה, בדוגמת (ויותר מ) "חיילים" אל "מפקדיהם" . . ומזה מובן, שבילדי ישראל – ילדים וילדות – דדורנו זה, ניכר עוד יותר בגלוי איך שהם "משיחי", "משיחי" דהקב"ה עצמו, שזה נעשה הכנה והקדמה קרובה להתגלות המשיח הכללי דכל בני", בגאולה האמיתית והשלימה.

ו"כימי צאתך מארץ מצרים אראנו נפלאות": כשם שאז "יצאו כל צבאות ה' מארץ מצרים"¹⁰, כך "צבאות השם" דדורנו זה יצאו מגלות זו לגאולה האמיתית והשלימה ותיכף ומיד ממש.

לעילוי נשמת
הרה"ת ר' רחמים ב"ר יואב ע"ה
אנטיאן
נפטר בדמי ימיו - בליל שמע"צ ה'תשס"ב
ת. נ. צ. ב. ה.

For this and other books on Moshiach & Geulah, go to:
<http://www.torah4blind.org>
TO DEDICATE AN ISSUE IN HONOR OF A LOVED ONE, CALL (323) 934-7095

הכתובת להשיג השיחות באינטרנט:
<http://www.torah4blind.org>

ספרי' – אוצר החסידים – ליובאוויטש

לקוטי שיחות

מכבוד קדושת

אדמו"ר מנחם מענדל

שניאורסאהן

מליובאוויטש

שמע"צ ושמח"ת

מתורגם ומעובד לפי השיחות של לקוטי שיחות חלק ב
(תרגום הפשי)

יוצא לאור על ידי
"מכון לוי יצחק"
כפר חב"ד ב'

שנת חמשת אלפים שבע מאות ושמונים וארבע לבריאה

שמע"צ-שמח"ת

והנהגת בני"י בימות המשיח ממש.

[וזוהי גם ההדגשה המיוחדת בתקופה האחרונה בהנוגע להלימוד ד"הלכתא למשיחא", ההלכות שנוגעות לחיי בני"י בזמן הגאולה].

אחד הענינים העיקריים לעתיד לבוא – הוא (כמובא לעיל מהתניא) שאז תהי' השלימות ד"אתה הראת לדעת כי ה' הוא האלקים אין עוד מלבדו"²: בכל העולם כולו יתגלה איך שאין שום מציאות אחרת זולתו ית', "אין עוד מלבדו".

ובדוגמת זה נדרש גם בחייו של יהודי – שיחוש וירגיש בכל עניניו ממש, ש"אין עוד מלבדו". זאת אומרת: מלבד זאת שהכוונה והתכלית דכל עניני העולם היא אלקות, ובמילא עבודתו היא באופן ש"כל מעשיך לשם שמים"³, ו"בכל דרכיך דעהו"⁴, אבל ישנה מציאות של "חול", "מעשיך" ו"דרכיך" (אלא – שתכליתם הוא קדושה), אלא יתירה מזו: שעניני העולם עצמם הם אלקות, ובמילא לא "נרגשת" מלכתחילה שום מציאות כלל, כי "אין עוד מלבדו" . . .

– ועפ"ז אולי יש לומר הביאור בהעיכות המבהיל של הגאולה – שהוא מצד זה שהיתה חסרה אצל בני"י שלימות בדרגת העבודה באופן ד"אני לא נבראתי אלא לשמש את קוני"⁵, שדוקא עי"ז מגיעים להגאולה אשר תהי' באופן זה (ד"אין עוד מלבדו"). – אבל עכשיו כבר הוסר גם עיכות זה, ובמילא הרי "הכל מוכן לסעודה", סעודת לויתן ושור הבר ויין המשומר⁶ בגאולה האמיתית והשלימה תיכף ומיד ממש.

. . . חז"ל אומרים⁷: "אל תגעו במשיח⁸ אלו תינוקות של בית רבן".

אחד הביאורים בזה (נוסף להפירוש במפרשים): חינוך תינוקות של בית רבן צריך להיות באופן שהתינוקות נעשים חדורים לגמרי בתוך תוכם עם הענין והנקודה של "משיח", כך, שכאשר רק מעיפים מבט על ילד יהודי, מה רואים? – משיח!

כל מציאותם היא "משיח" – הגילוי ד"אתה הראת גו' אין עוד

ג. כשם ששמיני עצרת חל באותו יום כשל היום הראשון של ראש-השנה, ובין שני אלה – כ"א יום, כך חל שמחת-תורה באותו יום כשל היום השני של ר"ה ועשרים ואחד יום ביניהם.

הסבר הדברים הוא:

ביום הראשון של ר"ה ישנה, הרי, הכתיבה הטובה. כלומר, אז מתחילה ה"המשכה". ודבר זה נמשך בכ"א יום עד לשמיני עצרת, שבו נקלטה ה"המשכה".

ביום השני של ראש-השנה – ה"המשכה" כבר מוכנה, מאז הכתיבה הטובה של יום הראשון של ראש-השנה, ואז מתחילה הקבלה. כדי לקבל – יש להזדקק לתורה, שהרי התורה היא כוס ישועות, כלי לקבלה. משום כך קשור סיומם של כ"א הימים, מן היום השני של ראש-השנה, בשמחת-תורה.

כפי שאמר כ"ק מו"ח אדמו"ר כמה פעמים ששמיני עצרת ושמחת תורה הם אותו ענין כשל ראש-השנה אלא שאת אשר מקבלים בראש-השנה בקו המרירות – מקבלים בשמע"צ ושמח"ת בקו השמחה^{2**}.

ד. הלילה (ליל שמחת תורה) משמשת כ"ממוצע" המחבר את שני הימים שמיני-עצרת ושמחת-תורה.

ידוע הכלל שהיום הולך אחר הלילה³ ובקדשים – "הלילה הולך אחר היום"⁴. לפיכך יש קשר לליל זה לשמע"צ ולשמח"ת. לשמע"צ משום ענין הקדשים ש"הלילה הולך אחר היום", ולשמח"ת משום סדר הבריאה, לפיו היום הולך אחר הלילה.

2** (2) הועתק בהיום יום, כב תשרי.

(3) חולין פג, א.

(4) שם, ובתמורה יד, א.

א. קביעת ימי השבוע שבהם חלים שמיני עצרת ושמחת תורה היא כשל ראש-השנה.

ראש השנה הוא הרי בן שני ימים¹. מדאורייתא, ראש השנה, ככל חג אחר, הוא יום אחד בלבד, אלא שמחמת סיבות שונות ישנם בגלות שני ימי חג – יום טוב שני של גליות" – ואילו ראש השנה, מסיבות מסוימות, גם בארץ-ישראל הוא בן שני ימים, וקביעת הימים בשבוע של שמיני-עצרת ושמחת-תורה היא כשל שני ימי ראש השנה.

ב. מראש-השנה ועד שמיני-עצרת ישנם עשרים ואחד יום, תקופה דומה לזמן צמיחתם של שקדים. כידוע, זמן הצמיחה הקצר ביותר של פירות הוא בשקדים, שזמן צמיחתם כ"א יום².

בשקדים ישנם שקדים מרים ושקדים מתוקים, וזמן של כ"א יום, שבצמיחה הוא הזמן הקצר ביותר, מורה על "מהירות ההמשכה", כמבאר ב"לקוטי תורה"^{2*} שזהו ענין של "עד מהרה ירוץ דברו".

וזה תוכנם של עשרים ואחד הימים שמן היום הראשון של ר"ה עד שמע"צ, דבר זה מורה על "מהירות ההמשכה": ה"המשכה" ה"נמשכת" בראש-השנה מתקדמת במהירות, ללא עיכובים, ונקלטת בשמיני-עצרת.

(1) כי ר"ה לעולם ב' ימים אפילו בזמן שהיו מקדשין ע"פ הראיה"ה (לקו"ת ר"ה ד"ה יחינו (דברים סג, ב)) – ואין הכוונה שבכל שנה ושנה ר"ה הוא ב' ימים אלא שלעולם גם בזמן שמקדשין ע"פ הראיה אירע אשר ר"ה היה ב' ימים. – וראה ירושלמי עירובין פ"ג ה"ט: בשני יו"ט של ר"ה שהן מתקנת נביאים הראשונים. ובסוטה מה, ב: מאן נביאים הראשונים כו'.

(2) קהלת רבה פ"ב עה"פ וישב העפר.

(2*) במדבר נה, ג.

בית רבן פון אונזער דור – וועלכע ווערן אָנגערופן (בהסכמת גדולי ישראל) מיטן נאָמען „צבאות השם“:

דער נאָמען „צבאות השם“ באַדייט – אַז די קינדער זיינען אינ-גאַנצן איבערגעגעבן און בטל צו דעם אויבערשטן, בדוגמא (און נאָך מער) ווי „סאַלדאַטן“ צו זייער „גענעראַל“ . דערפון איז מובן, אַז אין די אידישע קינדער – אינגעלעך און מיידעלעך – פון אונזער דור, איז נאָך מער ניכר בגלוי ווי זיי זיינען „משיחי“, „משיחי“ פון דעם אויבערשטן אַליין. וועלכע ווערט די הכנה והקדמה קרובה אויף דער התגלות פון דעם משיח הכללי פון אַלע אידן, בגאולה האמיתית והשלימה.

ו„כימי צאתך מארץ מצרים אראנו נפלאות“⁹: כשם ווי דעמאָלט „יצאו כל צבאות ה' מארץ מצרים“¹⁰, אַזוי וועלן די „צבאות השם“ פון אונזער דור ארויסגיין פון דעם איצטיקן גלות לגאולה האמיתית והשלימה ותיכף ומיד ממש.

(משיחות ליל שמח"ת קודם הקפות תשנ"ב)

(9) מיכה ז, טו.

(10) בא יב, מא.

ע"פ המדובר כמ"פ לאחרונה, שלפי כל הסימנים נמצאים אנו כיום על סף הגאולה, כאשר „הנה זה (משיח) בא“¹¹, ותיכף ומיד רגע לאח"ז – כבר בא.

מזה מובן גם בנוגע לעבודת בני הנדרשת בשמחת תורה, והמשכה במשך כל השנה כולה, ובמיוחד בשנה זו – עבודה שחדורה עם ענין הגאולה ומשיח. היינו, שהנהגתו של יהודי בכל הענינים בחיי היום-יום שלו גם בזמן הזה תיכף ומיד לפני הגאולה – היא מעין ובדוגמת חיי

ההבדל בין שמיני-עצרת לשמחת-תורה הוא בכך ששמיני-עצרת הוא מדאורייתא והוא נחוג גם בארץ-ישראל, ואילו שמחת-תורה בפני עצמו הוא מדרבנן ונוהג בחוץ לארץ בלבד. ולכאורה בלתי מובן:

כיצד זה שבחוץ לארץ יש יום-חג נוסף שאינו קיים בארץ-ישראל. ארץ ישראל היא הרי "ארץ אשר עיני ה' אלקיך בה" וגו' והיא פלטין של מלך.

– לכך יש צורך בוהירות יתרה כדי להיות בארץ-ישראל, ואלו שאינם מסוגלים לעמוד בה צריכים להמנע מלנסוע לארץ ישראל⁵, שכן משום שנמצא בהיכלו של מלך, חמור שם כל ענין יותר מבחוץ לארץ: (א) יש ענינים שבחוץ לארץ אינם מהוים חטא ובארץ ישראל הם נחשבים לחטא. (ב) בארץ ישראל פוגם יותר החטא שהרי מורד, ח"ו, בפני המלך –

יש, אפוא, לארץ ישראל שייכות יתר לקדושה, ואם כן כיצד זה שבחוץ לארץ יש חג נוסף, מקרא קדש, שאינו קיים בארץ ישראל? אמנם נאמר במדרש שלשמירת יום אחד של חג בארץ ישראל ניתן שכר כשל שני ימים בחוץ-לארץ, אך הדברים אמורים לגבי קבלת שכר, והרי אין עיקר המצוות והימים טובים לשם קבלת שכר. עיקרה של מצוה הוא הרי בכך ש"מצוה" היא מלשון: צוותא וחיבור, שכן באמצעותה מתחבר הוא עם הקב"ה, ומבחינה זו יש תוספת ענין בחוץ-לארץ שאינו מצוי בארץ-ישראל, זו תוספת הגילוי של יום-טוב שני של גליות.

אך הענין הוא ש"היא הנותנת": משום שבחוץ לארץ עוברת, כידוע, ההשפעה דרך ע' שרים – גדול שם החושך יותר, וככל שגדול יותר החשך יש צורך באור גדול ורב יותר שדי להאיר את החשך.

משום כך ניתן בחוץ לארץ גם גילוי זה של יום טוב שני של גליות שבאמצעותו אפשר להאיר גם את החשך של חוץ-לארץ, ולעשות גם מחוץ לארץ – ארץ ישראל.

ה. מתכוננים לגשת להקפות, בהן הפסוק הראשון הוא: אתה הראת לדעת כי הוי' הוא האלקים, אין עוד מלבדו. כ"ק מו"ח אדמו"ר פירש בשם אדמו"ר הזקן⁶: אתה, עצמות אין-סוף ברוך-הוא, הראת, התגלית, לדעת, כדי שתהיה אפשרות לדעת אותך, שהוי' הוא האלקים ואין עוד מלבדו, שכל העולם אינו אלא אלקות.

דבר זה נדרש מכל איש ישראל: לדעת שכל העולם אינו מהוה כל מציאות, הוא אין ואפס, ומציאותו אינה אלא העובדה שהקב"ה מהוה אותה תמיד מאין ליש, וממילא – כל מציאותו אינה אלא האלקות.

משום כך גם בשעת ההימצאות בעניני עולם יש להיות בה בשעה בשעבוד לאלקות, וגם את הענינים גופם לשעבד להקב"ה.

כפי שסיפר כ"ק מו"ח אדמו"ר על חסיד אחד, שהיה סוחר גדול, שערך חשבון מסוים במסחר, ובסיום החשבון נכתב על-ידו בסיכום: אין עוד מלבדו.

אם מבינים את הדבר אם לאו, אך למעשה יש להתנהג כן. "בכל דרכיך דעהו", לעשות את העולם לכלי לאלקות. הכלי לפרנסה צריך להיות כלי טהור, על פי התורה. צדקה יש לתת כפי היכולת, ויותר מן היכולת, מתוך ידיעה ודאית שאת העולם מנהיג הקב"ה וכיון שכתב בתורה שלצדקה יש לתת חומש "וארבעת הידות יהיו לכם" הרי בשעה שיהודי נותן צדקה – נותן לו הקב"ה את ארבעת הידות.

(6) הובא בספר המאמרים קיץ ה'ש"ת עמוד 146.

(5) ראה תשב"ץ (קטן) סימן תקנט.

ופירוש הדברים כפשוטם: כשיהודי מנדב סכום מסוים לצדקה ואינו רואה בינתיים צנורות, לקבל באמצעותם את הסכום, פותח לו הקב"ה צנורות לא רק כדי לקבל את הסכום שנדב, אלא אף להשיג את "ארבעת הידות שיהיו לכם". ולכן, סוחר שידוע פרק בחשבון, יבין שכדאי לתת חומש גדול יותר, כדי שארבע הידות יהיו גדולים יותר.

כל זה בא משום הידיעה שאין עוד מלבדו והווי' הוא האלקים, הטבע הוא למעלה מהטבע, העולם מהוה כלי לאלקות.

(משיחת ליל שמח"ת –

קודם הקפות – תשט"ז)

1. כ"ק מו"ח אדמו"ר אמר ששמייני' עצרת ושמת-תורה הוא אותו ענין כשל ראש-השנה, אלא שבראש-השנה – בקו המרירות, ובשמע'צ ושמת"ח – בקו השמחה. בראש השנה הרי מצות היום בשופר. על כך אומר הרמב"ם⁷: "רמז יש בו: עורו ישנים משינתכם ונרדמים הקיצו מתרדמתכם".

אין הכוונה דוקא לשינה רוחנית כפשוטה, כי אם אף לשינה בבחינה נעלית יותר. ידוע שבשעת השינה עולה הנשמה למעלה 'שואבת לה חיים'⁸, דבר שהוא דרגה נעלית ביותר. דוקא כשהנשמה היא בבחינה עליה מן הגוף, בעת השינה, דוקא אז היא מסוגלת לשאוב את חייה הרוחניים, וכביטוי המופיע בקשר לכך – שבעת השינה כשהנשמה עולה למעלה היא "קמה לתחיה".

ולמרות שדרגה זו נעלית מאד – נאמר כלפיה: "עורו ישנים משינתכם".

משום שלא זו הכוונה העליונה. הכוונה היא קיום התורה והמצוות כאן למטה.

2. האמור הוא דוגמת הנאמר ע"י חז"ל ביחס לאהרן הכהן, על הפסוק "ויעש כן אהרן": "להגיד שבחו של אהרן שלא שינה"⁹. ונשאלת השאלה: איזה שבח ויתרון הוא לאהרן בכך שלא שינה?

אלא שהענין הוא: אהרן ידע את הכוונות שבהדלקת הנרות, שישנם ז' נרות כנגד ז' מדות שישנם בבני ישראל, יש כאלה שהם בבחינת חסד ויש כאלה שהם בבחינת גבורה וכו', ומתוך כך שאהרן הדליק את כל נשמות ישראל, "נר ה' נשמת אדם", והעלה אותם שתהיה להם אהבה לאלקות עד "תהא שלהבת עולה מאליה". כיון שאהרן ידע וכיון את כל ה"כוונות" והיה שקוע בהן – עלולה היתה, אם כן, העשיה בפועל למטה לא להיות כפי הסדר הראוי.

בכל זאת היה הכל כראוי: הדליק את המנורה, המתין עד שהשלהבת תהא עולה מאליה, וירד מן הכבש. הכל היה לפי הסדר. וזה שבחו של אהרן – שלא שינה: יחד עם היותו בדרגות רמות ביותר – עשה את הפועל הממשי למטה באופן הנכון, בדיוק כפי שצוהו הקב"ה.

וזה גם הציווי: עורו ישנים משינתכם ונרדמים הקיצו מתרדמתכם. ישנן דרגות בשינה: שינה, תרדמה, שמשמעותם כאן – דרגות נעלות, ועם זאת נאמר: עורו והקיצו, משום שלא זו תכלית הכוונה, כפי שאומר שם הרמב"ם: "אשר לא יועיל ולא יציל", כי אם – "זכרו בוראכם", כפי שצוהו הקב"ה: קיום המצוה בפועל.

ח. זה גם הענין שביום הכפורים היה צורך לשמור על הכהן הגדול שלא תחטפנו שינה¹⁰. ענינה של השינה הוא שהנשמה עולה למעלה ושואבת לה חיים, לפיכך עלולה להיות שינה

שמים³, און "בכל דרכיך דעהו"⁴, אָבער ס'איז פּאַראַן אַ מציאות פון "חול", "מעשיך" און "דרכיך" (נאָר – תכליתם איז קדושה), נאָר נאָכמער: אַז די עניני העולם עצמם זיינען אלקות, און במילא "הערט" זיך מלכתחילה כלל ניט קיין אַנדער מציאות, וואָרום "אין עוד מלבדו" . . .

– ועפ"ז אולי יש לומר דעם ביאור אין דעם עיכוב המבהיל פון דער גאולה – אַז דאָס איז מצד דעם וואָס באַ אידן האָט געפעלט שלימות אין דער דרגא פון עבודה באופן פון "אני לא נבראתי אלא לשמש את קוניי"⁵, וואָס דוקא דורך דעם קומט מען צו דער גאולה וועלכע וועט זיין אין דעם אופן (פון "אין עוד מלבדו"). – איצטער איז אָבער דער עיכוב שוין אויך אַראָפּ, ובמילא איז "הכל מוכן לסעודה", סעודת לויתן ושור הבר ויין המשומר⁶ בגאולה האמיתית והשלימה תיכף ומיד ממש.

. . . חז"ל זאָגן⁷: "אל תגעו במשיחי⁸ אלו תינוקות של בית רבן".

איינער פון די ביאורים אין דעם (נוסף אויף דעם פירוש אין מפרשים): דער חינוך פון תינוקות של בית רבן דאַרף זיין אין אַן אופן אַז די תינוקות ווערן אינגאַנצן דורכגענומען און דורכגעדרונגען מיט דעם ענין און נקודה פון "משיח", אַזוי, אַז בשעת מ'גיט נאָר אַ קוק אויף אַ אידיש קינד איז וואָס זעט מען? – משיח'ן!

זייער גאַנצע מציאות איז "משיח" – דער גילוי פון "אתה הראת גו' אין עוד מלבדו".

. . . דער ענין איז ספעציעל אונטערשטראַכן אין די תינוקות של

(3) אבות פ"ב מ"ב. רמב"ם הל' דיעות ספ"ג. טושו"ע או"ח סרל"א.

(4) משלי ג, ו. וראה רמב"ם וטושו"ע שם. טו"ע אדה"ז או"ח סקנ"ו ס"ב.

(5) משנה וברייתא סוף קידושין. כ"ה גירסת הש"ס כת"י (אוסף כתבי-היד של תלמוד הבבלי, ירושלים תשכ"ד) במשנה וברייתא הנ"ל. וכן הובא במלאכת שלמה למשנה שם. וראה גם יל"ש ירמ"י רמז רעו.

(6) ראה ברכות לד, ב. ב"ב עה, א. ויק"ר פ"ג, ג. ועוד.

(7) שבת קיט, ב.

(8) דברי הימים א טז, כב.

(9) רש"י בשם הספרי, במדבר ה, ג.

(10) יומא פרק א משנה ו"ז.

(7) הלכות תשובה פ"ג ה"ד.

(8) ב"ר ס"פ יד. וראה פדרי"א פ"ב.

הוספה בשורת הגאולה

מב.

ע"פ המדובר כמ"פ לאחרונה, אז לויט אַלע סימנים שטייען מיר היינט אויף דעם שוועל פון דער גאולה, ווען "הנה זה (משיח) בא"¹, ותיכף ומיד רגע לאח"ז – כבר בא.

דערפון איז אויך מובן בנוגע צו דער עבודה פון אידן וואָס פאָדערט זיך בשמחת תורה, והמשכה במשך כל השנה כולה, ובמיוחד בשנה זו – אַן עבודה דורכגענומען מיט דעם ענין פון גאולה און משיח. דאָס הייסט, אַז אַ אידן'ס אויפפירונג אין אַלע ענינים אין זיין טאָג טעגלעכן לעבן אויך בזמן הזה תיכף ומיד פאָר דער גאולה – איז מעין ובדוגמת דעם לעבן און הנהגה פון אידן בימות המשיח ממש.

[וואָס דאָס איז אויך די הדגשה המיוחדת בתקופה האחרונה בהנוגע דעם לימוד פון "הלכתא למשיחא", די הלכות וואָס זיינען נוגע צו דעם לעבן פון אידן בזמן הגאולה].

איינער פון די ענינים העיקריים לעתיד לבוא – איז געבראַכט פריער פון תניא) וואָס דעמאָלט וועט זיין די שלימות פון "אתה הראת לדעת כי ה' הוא האלקים אין עוד מלבדו"²; עס וועט נתגלה ווערן בכל העולם כולו אַז עס איז ניטאָ קיין מציאות אחרת זולתנו ית', "אין עוד מלבדו".

ובדוגמת זה פאָדערט זיך אויך אין דעם לעבן פון אַ אידן – אַז ער זאָל דערהערן און פילן בכל עניניו ממש, אַז "אין עוד מלבדו". דאָס הייסט: ניט בלויז אַז די כוונה און תכלית פון אַלע עניני העולם איז אלקות, ובמילא איז זיין עבודה אין אַן אופן וואָס "כל מעשיך לשם

(1) שה"ש ב, ח ובשהש"ר עה"פ.
(2) ואתחנן ד, לה.

לקוטי

שמעי"צ שמוח"ת

שיחות

י. כשם שישנו לענין הדורמיטא בימי השבוע וימי השנה – כך, בכללות, לגבי שית אלפי שנין דקיימא עלמא: בסוף שית אלפי שנין, יום ששי לפנות ערב שבכללות – יש עליה וסילוק שמהם נובעים חבלי משיח וכל הגזירות, ר"ל, ולאחר מכן באה ההמשכה בביאת המשיח.

בנוגע לענינו:

מאחר שהיום הצטרפו יחד כל שלשת הענינים: יום ששי לפנות ערב – התחלת השבת, שמיני-עצרת, וסיומם של שית אלפי שנין, לפני משיח, – צריך כבר, איפוא, להתחיל סדרן של ה"המשכות", שמיד אחרי שמיני עצרת ושמחת תורה – נלך לקראת הגאולה האמתית והשלמה שתהיה בקרוב ממש, לא "בעגלא דידיה" כי אם "בעגלא דידן", למטה מעשרה טפחים, במהרה בימינו, אמן.

(משיחת יום שמוח"ת, תשי"ז)

יא. כדי שה"המשכות" של חדש תשרי, החדש הכללי, יתבטאו בעבודה של "ויעקב הלך לדרכו" ללמוד ולעשות בכל השנה – ידוע, הרי, שכל ה"המשכות" נמשכות למטה מטה ע"י צדקה. כפי שכתוב באגרת הקדש¹³ שע"י צדקה וגמילות חסד, חס דלי"ת, דלית ליה מגרמיה כלום, מתוך כך שאדם מחיה רוח שפלים ומשפיע רב חסד, "נמשך" גם מלמעלה כל הדרוש לו. שכן, בכלל – כל ההמשכות שמלמעלה הם ענין של צדקה¹⁴ שהקב"ה עושה. גם הענין שבאתערוותא דלתתא – אתערוותא דלעילא אינו דבר מוכרח, אלא שכך עלה ברצונו של הקב"ה¹⁵, דבר שהוא צדקה.

בכהן גדול כשר, בכל זאת שמרו עליו שלא יבוא לידי כך, משום שלא זו תכלית הכוונה.

שמיני-עצרת ושמחת-תורה הוא אותו ענין בראש השנה, אך בקו השמחה, כמוסבר לעיל. יש, איפוא, לומר גם בשמחת-תורה: עורו ישנים משינתכם וכו'. אף לא שינה סתם כי אם בדרגה נעלית מאד – אין היא הכוונה, כי אם – מצות היום בשמחה, פשוט: להיות שמח. שישו ושמחו בשמחת תורה.

ט. בכלל, כל הענינים של ראש השנה ויום הכפורים באים בבחינת "עצרת" וקליטה – בשמיני עצרת, אלא שבשמיני עצרת הם בקו השמחה.

ידוע הרי שבראש השנה יש ענין הדורמיטא: בערב ראש השנה ובליל ראש השנה – עליית העולמות, ולאחר מכן, ע"י תפלות ראש השנה ותקיעת שופר ישנה ההכתרה וה"המשכה", עד גמר ההמשכה והקליטה בשמיני עצרת.

כשם שהדבר, באופן כללי, במשך ימי השנה – כך הוא באופן פרטי במשך ימי השבוע. בכל ערב שבת וליל שבת, מעלי שבתא, יש עליית העולמות, ענין דורמיטא, ובשבת – ההמשכה¹¹.

כך גם בבריאת אדם הראשון – ביום הששי היה "ויפל תרדמה על האדם", ולאחר מכן הנסירה, ולאחר מכן היחוד, וההמשכה – בשבת קדש.

הרבי נ"ע סיפר¹² שאדמו"ר הזקן היה נרדם ביום ששי לפנות ערב, לפי שאז זמן שינה למעלה, ויש לומר שזוהו ענין עליית העולמות בערב שבת.

(11) ראה שער הכוונות סוכות ד"ג. פע"ח שער ראש השנה סוף פרק ב. עץ חיים שער מיעוט הירח פרק ב, ג.
(12) תורת שלום – ספר השיחות ע' 13.

(13) ראה שם סימן ו, י. ועוד.

(14) ראה אגרת הקדש סימן ז.

(15) ראה לקו"ת שה"ש ד"ה להבין כו' למה שהאתדל"ע. ד"ה לרוקע תקס"ב (נדפס בספר דרך מצותיך בסופו).

מאחר שהשנה היא שנת עיבור, והשנה מונה שלש מאות ושמונים ושלושה ימים – הייתי מציע שכל אחד יתן לצדקה מספר של שלש מאות ושמונים ושלושה: חצאי סנטיים, סנטיים, ניקלים, דיימים, דולרים, מאות דולרים, ח"י מאות, שעל ידם "יימשכו" אליו כל ההמשכות בגשמיות וברוחניות.

– מובן מאליו שבמדינות אחרות יש לתת מספר זה במטבעות הנהוגים במדינה.

ומובן שאין הדבר צריך למעט את הצדקות הקבועות, או אלו שניתנו שלש פעמים בלי אמירת "בלי נדר"¹⁶. צדקה זו היא נוספת לצדקות הקבועות.

כן מובן שכל אחד צריך לתת כפי יכולתו. אי אפשר לצאת ידי חובה במנחת עני, שכן עשיר שהביא קרבן עני – לא יצא¹⁷.

ב. מובן שכל אחד רשאי לחלק את הכסף לצדקה כפי רצונו. אבל משום בלבולים ופיזור הנפש קרוב הדבר לשכוח לתת בכל יום. כן יש ספק אם יצליח לתת למקום הראוי. ולכן, מי שרוצה לסמוך עלי יכול לתת על דעתי לקופה הכללית הנמצאת כאן שממנה מתחלק כסף מדי יום. כך יבוא כל דבר, סוף סוף, למקומו הראוי.

– כ"ק מו"ח אדמו"ר וצוקלה"ה נבג"מ ז"ע אמר פעם, כלפי העובדה שמשום הענינים של שמחת תורה מתרחש לפעמים עירבוב ובלבול בתפלות – שהמלאכים מסדרים לאחר מכן שכל תיבה תגיע למקומה הראוי, כאותו מפקח מסלת הברזל המכוין ושולח את הרכבות, כל קרון למקומו המתאים.

המשך ר"ה ה'תש"ג בארוכה. – ומה שארז"ל (ברכות יז, ב). הרחוקים מצדקה כו' ניוונים בורוע, היינו לאחר שכבר הוחלט ברצון העליון אשר באתעדל"ת יהיה אתעדל"ע. וק"ל.

(16) ראה שער הכולל פרק מא.

(17) משנה סוף נגעים.

ג. יתרון נוסף בנתינה לקופה כללית ובחלוקת הצדקה ע"י קופה כזו דוקא:

בצדקה ישנם הרי שני חלקים: א) עצם הנתינה, כאשר הכסף יוצא¹⁸ מרשותו של אדם, ונעשה לכסף צדקה. דבר זה נעשה מיד עם הנתינה לגבאי הצדקה. ב) בכסף זה מתבצע פדיון שבוי פלוני, הכנסת כלה פלונית, החייאת נפש עני פלוני וכו', או שיש לו, לפחות, חלק בדבר.

השגת החלק השני – ובהיקף האפשרי הגדול ביותר – אפשרית ע"י מסירת הצדקה לקופה כללית, או נעשה הדבר כתערובת לח בלח, ובכל סכום הניתן מקופה זו יש חלק לנותן.

דוגמת הידוע בהלכה של מחצית השקל שניתנה ללשכה – לשכלל נותן היה חלק¹⁹ בכל קרבן תמיד ובקרבנות הצבור בכלל, ואפילו כשהשתתפותו היתה בפחות משה פרוטה²⁰.

ד. יתרון גדול נוסף בנתינה דוקא לקופה הכללית הנ"ל.

אנו עומדים עתה מספר שבועות לאחר תחלת השנה. מה יהיה על הימים שכבר חלפו, וההמשכות השייכות לימים, שבועות, שבתות ומועדים שחלפו? ובמיוחד – שהרי הם ימים כללים, שבת כללי, וחגים כלליים לשנה כולה?

פתרון לדבר ניתן ללמוד מנתינת מחצית השקל ללשכה. למרות שבמחצית השקל היתה לכתחלה מצוה של זריוות להשתדל שמחצית השקל תגיע למטרתה בכל ההקדם – עם זאת

(18) ראה ספרי וברש"י דברים כד, יט.

(19) במדבר רבה פ"ח, י: יש לאלו חלק באותה מנחה. ברש"י ערכין ד, א סד"ה שלנו: זיל בטר רובא. וראה זבחים ד, סע"א. רמב"ם תמורה א, א.

(20) להעיר מפרש"י סוכה (כו, ב). ד"ה כל, מנחת חינוך מצוה שכה ובהגהות שם. שע"ת לאו"ח סתפ"ב סק"א. ואכ"מ.

הרי גם אלה שמסיבות שונות התאחרו בנתינתם, היה להם, למרות כן, חלקם בכסף שניתן מהלשכה עוד בטרם נתקבלה מחצית השקל שלהם²¹.

לגבאי של קופה כללית ישנו הכוח לתרום היום על הגבוי ועל העתיד לגבות.

כך גם בנידון דידן: התרומות שמן הקופה הכללית הותנה עליהם שגם אלו שיתנו סכומיהם לאחר זמן – יהיה להם חלק בתרומות.

טו. בכל זאת נכון במאוד מאוד שהנתינות האמורות יינתנו בהקדם, מיד מחר. נוסף על מעלת הזריוות, שהיא עיקר ענינה של העקידה, משום שהעקידה עצמה אינה

מהוה נסיון כה גדול, כפי שמסביר²² אדמו"ר הזקן שרבים מסרו נפשם על קידוש השם והעיקר כאן היתה הזריוות הנפלאה שהיתה כרוכה בכך: וישכם אברהם בבקר וגו', וזכות זריוותו של אברהם היא שעומדת לדורות לנו ולבנינו עד עולם – הרי נוסף על כך כיון שהדבר צריך להתחלק כל יום – יש לתת כבר מחר, מאחר שהדבר תלוי בנותן ואינו אנוס בזה. וכשתהיה ע"י כך תוספת הרחבה בקופת הצדקה תהיה גם תוספת הרחבה בענינים שלצרכיהם ניטל מקופה זו, ודבר זה יביא גם תוספת בכל המשכות הבאות ע"י זה מלמעלה, בין בגשמיות ובין ברוחניות.

(משיחת ש"פ בראשית

(המשך דשמח"ת, תשי"ד)

(22) אגרת הקדש סימן כא.

(21) ראה שקלים פ"ג ה"ג. כתובות קה, א.

לזכות

כ"ק אדונו מורנו זרבינו

מלך המשיח

ויה"ר שע"י קיום הוראת

כ"ק אדמו"ר מלך המשיח (בשיחת ב' ניסן ה'תשמ"ח)

להכריז יחי, יקויים הבטחתו הק',

שההכרזה תפעל ביאת דוד מלכא משיחא'

יחי אדונו מורנו זרבינו מלך המשיח

לעולם ועד